

Освітні послуги у кризовий період: виклики та перспективи

Валентина Якубів

**ВАЛЕНТИНА
ЯКУБІВ**

- перший проректор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
- гостьовий професор Лодзького університету (Республіка Польща) та Краківського технологічного університету АГХ (Республіка Польща)
- засновник і тренер у Школі бізнесу і менеджменту
- провела більше 100 тренінгів на тему «Ефективний менеджер», «Тайм-менеджмент», «Лідерство», «Командоутворення»
- маю досвід керівництва різними командами
- маю досвід управління міжнародними проектами (6) та участі у якості експерта чи виконавця (12) вітчизняних та міжнародних грантових проєктів

Освітні послуги у кризовий період: виклики та перспективи (частина 1)

<https://forms.gle/L6Yv5ex3z9PYDk3Y9>

Освітні послуги у кризовий період: виклики та перспективи (частина 1)

- Дослідження проведене у грудні 2022 – січні 2023 років Державною службою якості освіти України за підтримки проекту «Супровід урядових реформ в Україні» (SURGe). «Супровід урядових реформ в Україні» (SURGe) є проектом міжнародної технічної допомоги, що реалізується кампанією Alinea International та фінансується Урядом Канади.
- Методом онлайн-анкетування охоплено вибірку зі 150 шкіл з усіх областей України. У дослідженні взяли участь 150 директорів шкіл, 6532 вчителів, 10 899 батьків учнів початкової, базової та старшої школи та 4324 учнів (переважно десятикласники).

Освітні послуги у кризовий період: ВИКЛИКИ

Учасники дослідження:

150 директорів шкіл

6 532 вчителі

10 899 батьків учнів/
учениць початкової, базової
та старшої школи

4 324 учні/учениці
(переважно десятикласники)

Основні виклики і проблеми

- втрати у матеріально-технічному та інфраструктурному забезпеченні
- втрати у навчальному часі (повітряні тривоги, онлайн чи змішане навчання)
- втрата мотивації учасників освітнього процесу (учнів до навчання, вчителів до роботи)
- погіршення психологічного стану учасників освітнього процесу
- зміни в контингенті вчителів та учнів
- погіршення якості та результатів навчального процесу

Зміна режиму навчання

15%

закладів навчаються
очно

33%

закладів навчаються
дистанційно

51%

закладів навчаються
у змішаному режимі

На Сході та Півдні України
переважало **дистанційне
навчання**

У Центрі та на Півночі –
змішане

На Заході – **змішане навчання
у містах та очне у селах**

Обмежений доступ до освітнього процесу

30%

учнів/учениць **не мають
постійного доступу до освітнього
процесу** в умовах війни

Найбільше на Півдні – **40%**

У містах **БІЛЬШЕ** учнів/учениць **мають доступ до навчання**, ніж у селах

Діти з малозабезпечених сімей

32% у містах **46%** у селах

не мають доступу до освітнього процесу

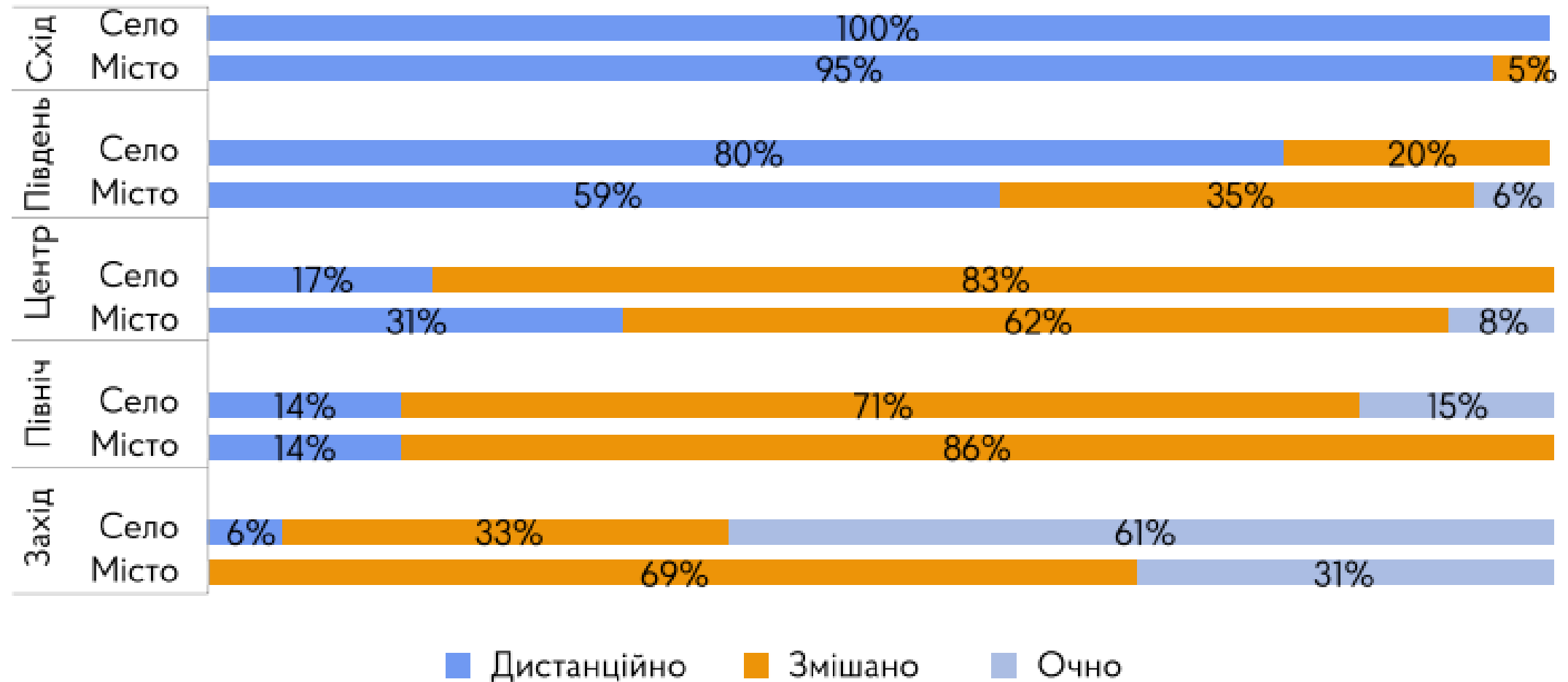
Діти з багатодітних сімей

24% у містах **36%** у селах

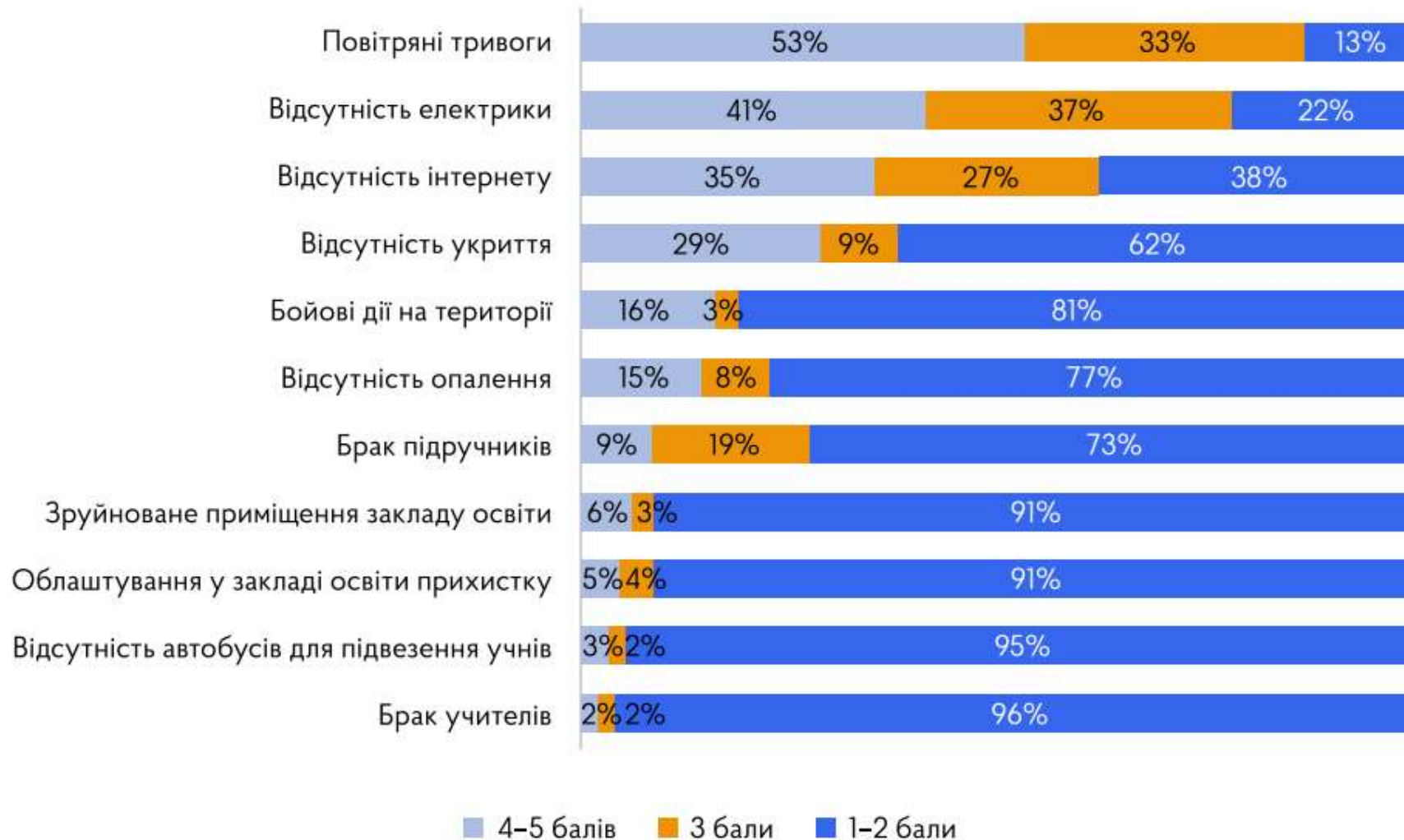
не мають доступу до освітнього процесу

З числа ВПО **доступ до навчання мають 86%** дітей у містах та **80%** у селах

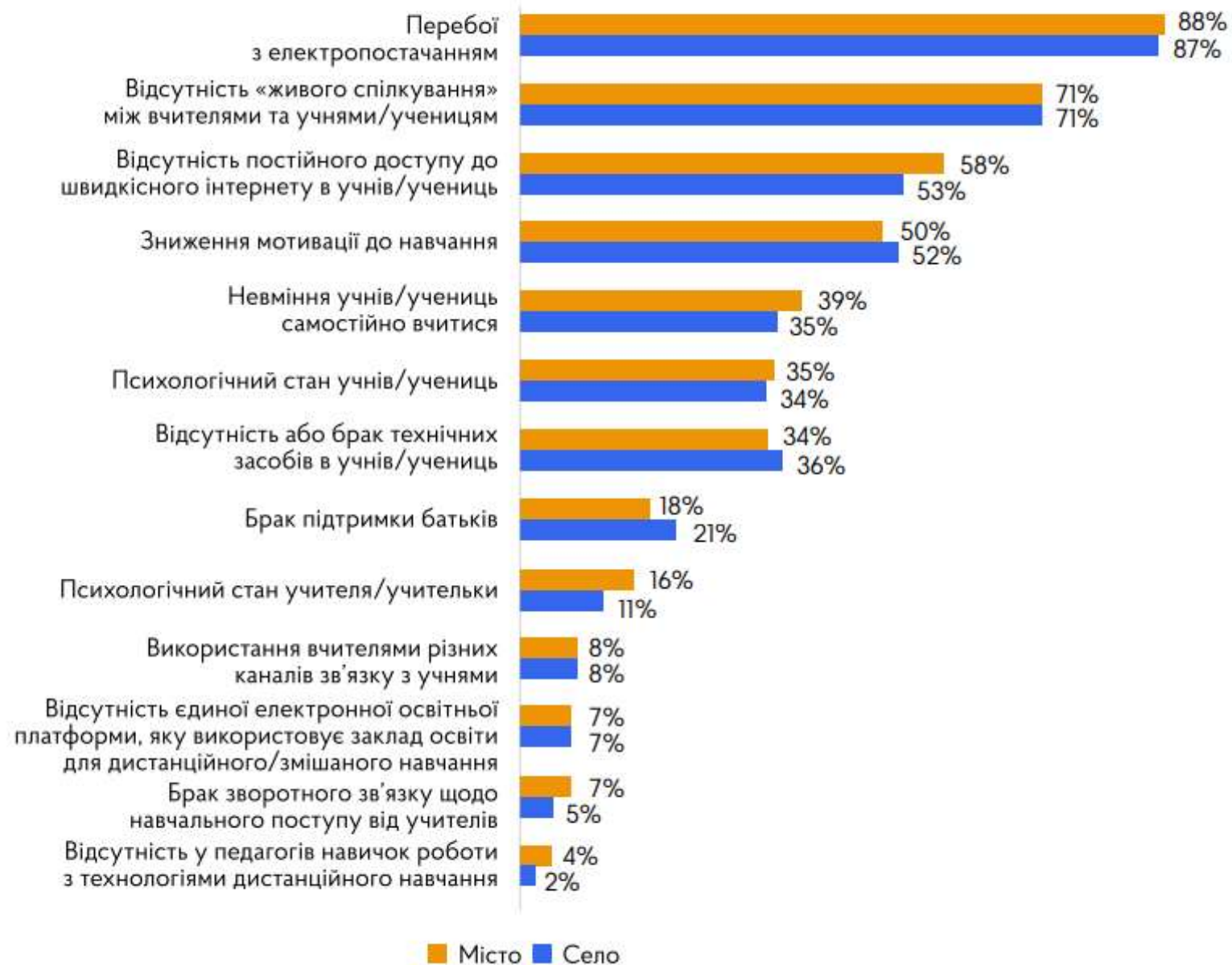
Як організовано освітній процес у вашому закладі? (керівники)

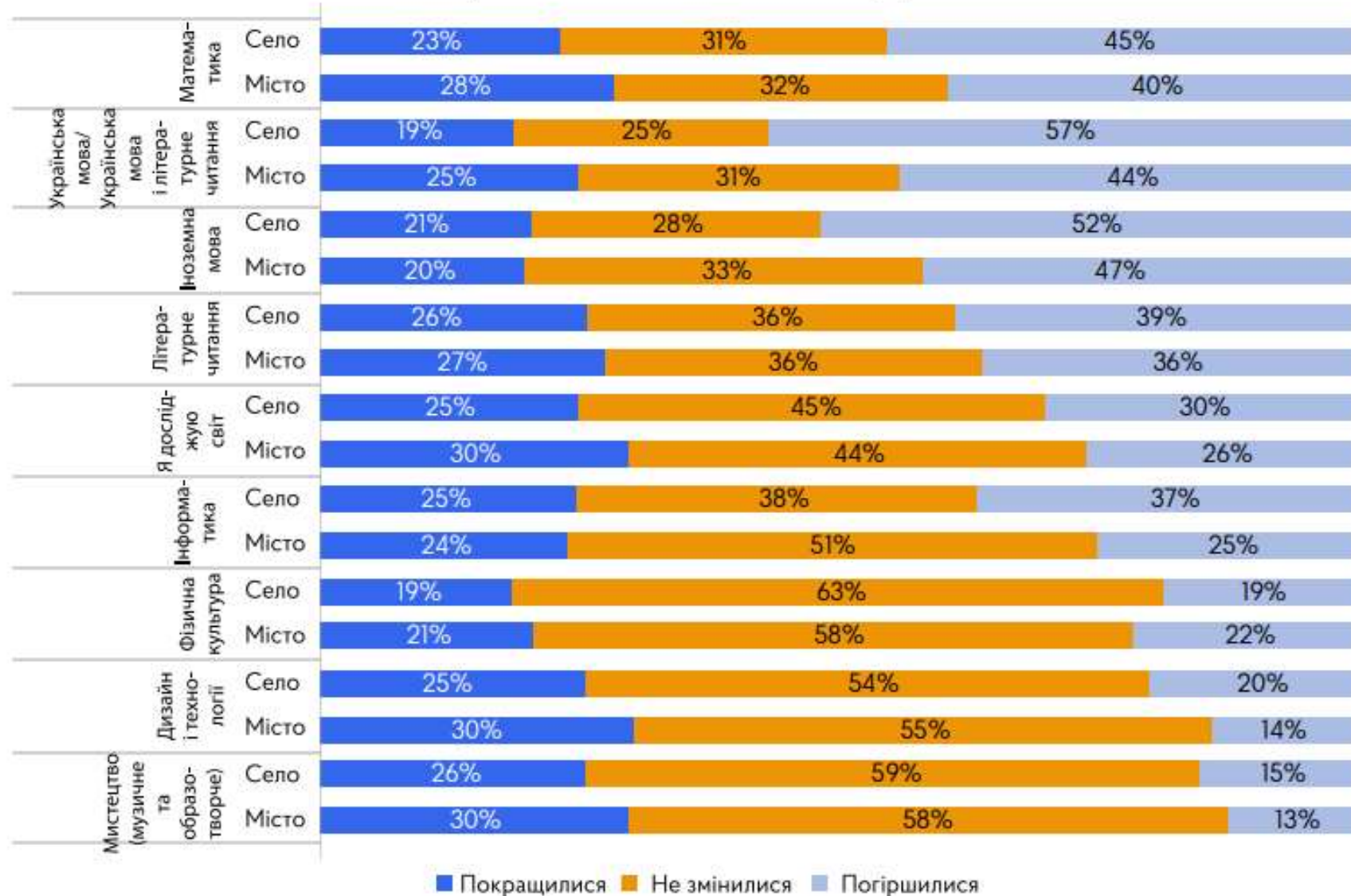
Що з переліченого найбільше перешкоджало організації освітнього процесу у 2022/2023 н.р.? (керівники)

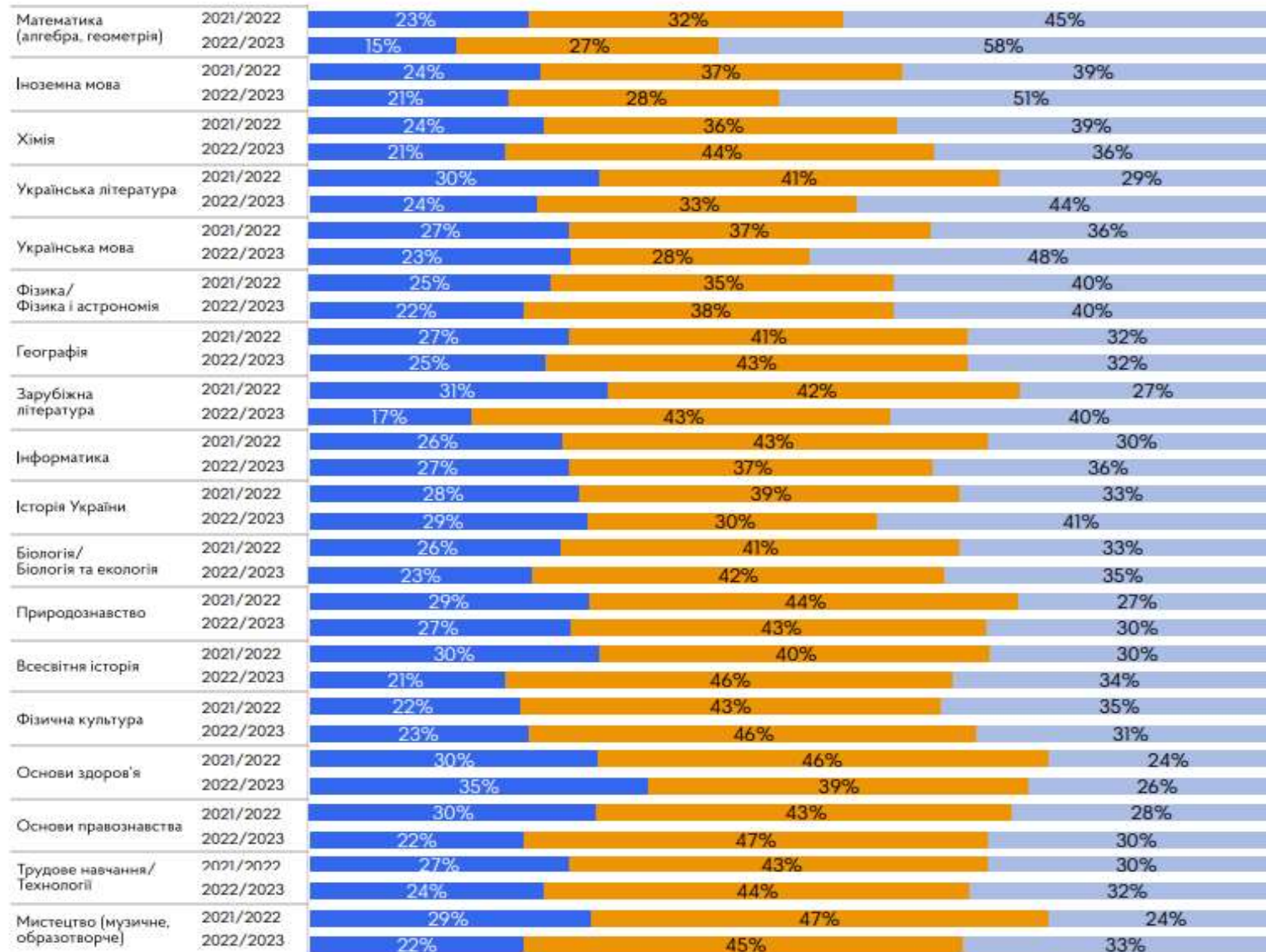
Що, на вашу думку, стало найбільшим викликом для організації освітнього процесу в умовах війни? (вчителі)

Як, за вами спостереженнями, змінилися результати навчання учнів/учениць початкової школи в умовах війни? (вчителі 2022/2023 н.р.)

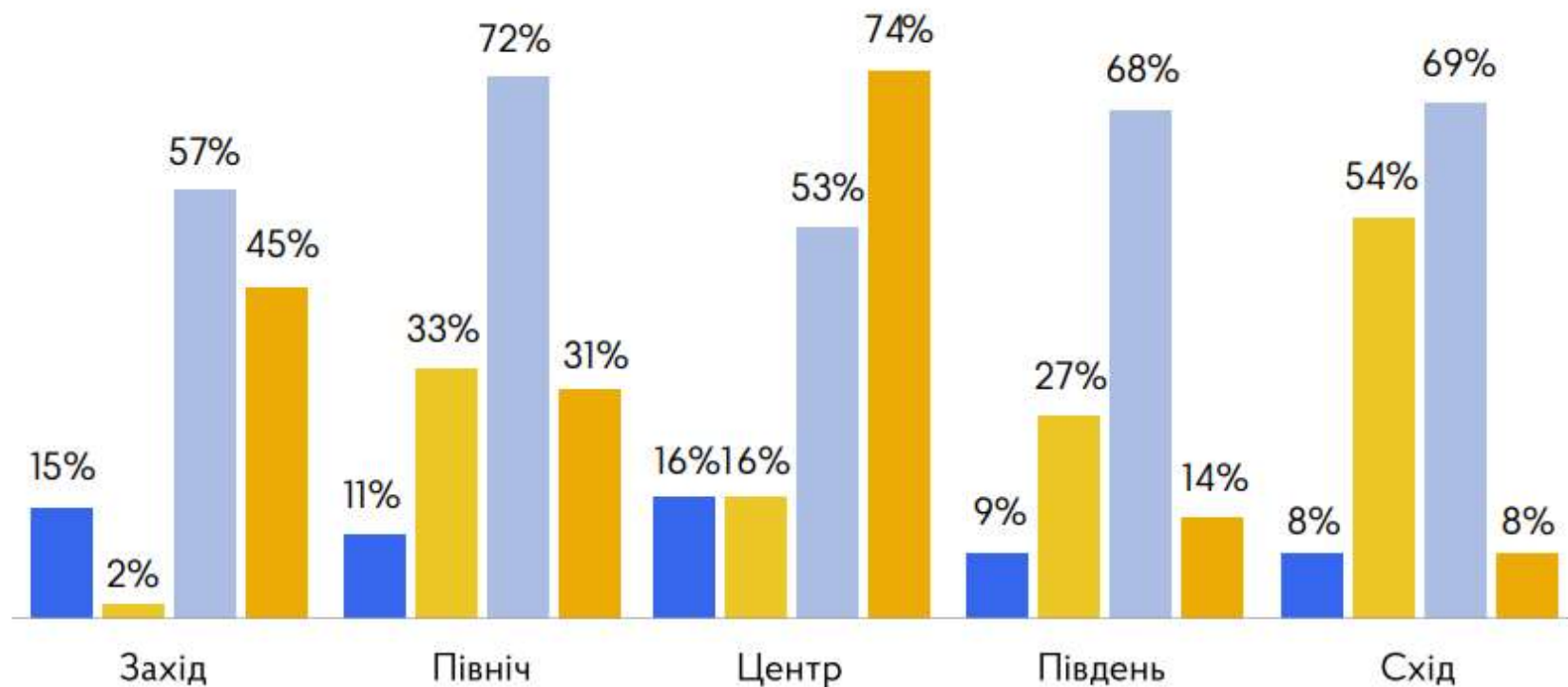

Як, за вашими спостереженням, змінилися результати навчання учнів/учениць базової школи? (місто, вчителі)

■ Покращилися
 ■ Не змінилися
 ■ Погіршилися

Чи змінилася і як саме кількість **учнів/учениць** закладу освіти у зв'язку з війною? (керівники)

- Кількість учнів/учениць не змінилася
- Кількість учнів/учениць зменшилася через виїзд в інший регіон і зміну місця навчання
- Кількість учнів/учениць зменшилася через виїзд за кордон і зміну місця навчання
- Кількість учнів/учениць збільшилася за рахунок дітей ВПО

Найбільші переміщення дітей відбулися на Сході та Півдні країни.

Центр – єдиний регіон, де кількість учнів/учениць збільшилася. Це відбулося за рахунок дітей ВПО.

Вчителі

Лише у **45%** шкіл **не було змін** у педагогічному складі закладу

Найбільше – на Півночі, де лише **30%** керівників вказали, що змін у педагогічному складі не було

Причини змін у контингенті вчителів:

40% – звільнення вчителів за власним бажанням (найбільше про це сказали директори закладів на Півночі)

21% – призов на військову службу

14% – відпустка без збереження заробітної плати

9% – призупинення трудового договору

Зміни у психологічному стані учасників освітнього процесу

За останній рік погіршився психологічний стан здобувачів освіти

Майже вдвічі у порівнянні з початком лютого 2022 року **ЗБІЛЬШИЛАСЯ КІЛЬКІСТЬ** учнів/учениць, які почуваються тривожно, напружено, у півтора рази більше – втомлено.

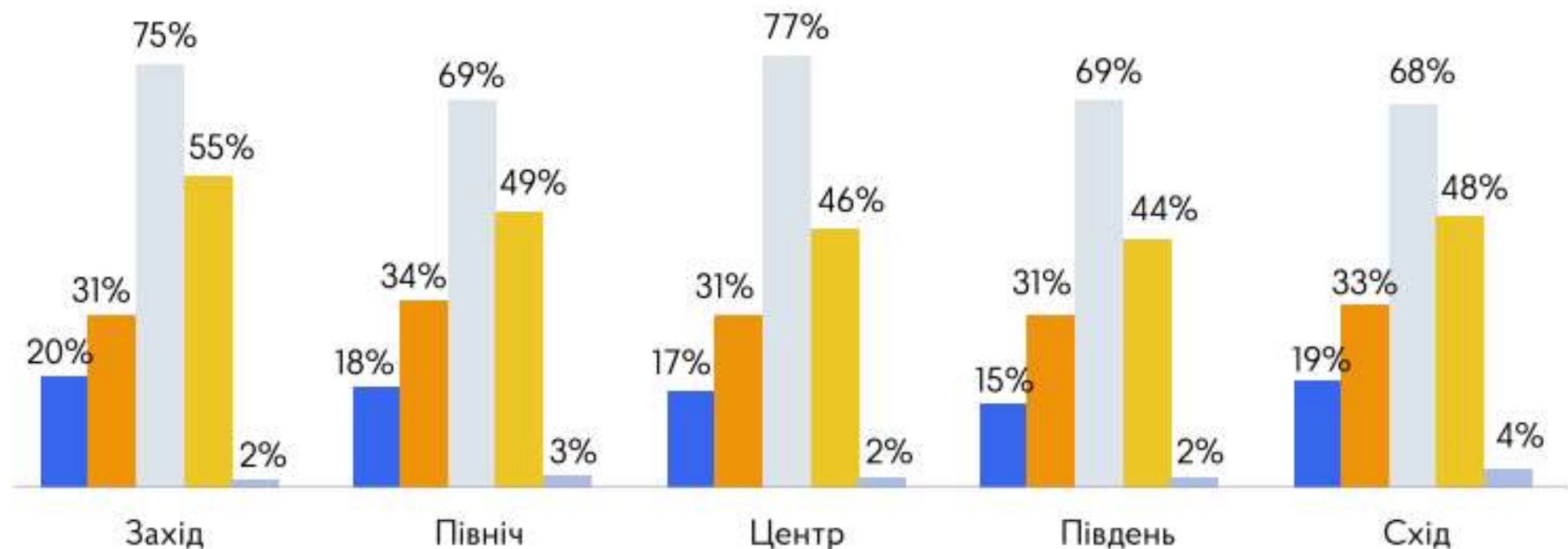
На **20% ЗМЕНШИЛАСЯ КІЛЬКІСТЬ** дітей, які почуваються в безпеці, спокійно, енергійно та щасливими.

В розрізі регіонів різниці фактично не виявлено.

Основні виклики і проблеми

- втрати у матеріально-технічному та інфраструктурному забезпеченні
- втрати у навчальному часі (повітряні тривоги, онлайн чи змішане навчання)
- втрата мотивації учасників освітнього процесу (учнів до навчання, вчителів до роботи)
- погіршення психологічного стану учасників освітнього процесу
- зміни в контингенті вчителів та учнів
- погіршення якості та результатів навчального процесу

Якої підтримки ви потребуєте для більш продуктивної роботи в умовах війни? (вчителі)

■ Методична підтримка

■ Психологічна підтримка

■ Технічна (забезпечення технікою, стабільним інтернетом, електропостачанням)

■ Збільшення оплати праці

■ Інше (вказіть, що саме)

Перспективи вирішення проблем

- Психологічна допомога усім учасникам освітнього процесу
- Методична підтримка вчителів через курси підвищення кваліфікації
- Розвиток проектної діяльності
- Гнучке управління навчальним закладом в умовах кризи
- Ризик-менеджмент в освіті

Психологічна допомога усім учасникам освітнього процесу

Проблеми сучасності:

- Стрес та реакції на стресові події
- Тривога
- Панічні атаки
- ПТСР
- Емоційне вигорання
- Професійне вигорання

Психологічна допомога усім учасникам освітнього процесу

Дієві методи для збереження ментального здоров'я:

- **Фізичні вправи та режим сну:** непомітно, але ефективно втримають “на плаву” психіку та не дозволять їй перевтомитись
- **Робота, книги та хобі:** не позбавляйте себе речей, які приносять задоволення та заспокоюють.
- **Допомога іншим:** навіть найменше волонтерство не лише принесе користь суспільству, а й допоможе почуватись потрібними під час трагічних подій.
- **Не залишайтеся сам на сам із переживаннями:** поділіться почуттями з близькими. А у випадку появи клінічних симптомів психічних розладів (безсоння, агресія, депресивні стани, тривожність, паніка) – зверніться до фахівця.

Психологічна допомога усім учасникам освітнього процесу

ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

КОРПОРАТИВНИЙ СОЦІАЛЬНО-
ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ПРОЕКТ

НАШЕ ЗДОРОВ'Я

ТЕМА ЗУСТРІЧІ

**Деструктивні емоційні стани
періоду пандемії та способи
самовідновлення**

Лекція від кандидата
психологічних наук,
доцента кафедри
загальної та клінічної
психології

Вероніки Шкраб'юк

Степ-тренування

для покращення
діяльності серцево-
судинної системи від
магістрантки кафедри
фізичної терапії,
ерготерапії

Яни Федик

**Центр психологічної
підтримки "Разом з
тобою" для усіх
учасників освітнього
процесу, ВПО**

Психологічна допомога усім учасникам освітнього процесу

«Ментальне здоров'я учасників освітнього процесу в умовах війни»: тренінги для вчителів шкіл територіальних громад області

Методична підтримка вчителів через курси підвищення кваліфікації

Гайд із ChatGPT-
промптами для вчителів

Перший курс для українських освітян про чат GPT

Ця технологія штучного інтелекту доступна кожному, безкоштовно. У курсі - понад 20 ідей та конкретних прикладів застосування GPT на вашому предметі. Перегляд матеріалів курсу на платформі УМІТИ безкоштовний:

- початкова школа: <https://umity.in.ua/course/?id=913433>
- математика: <https://umity.in.ua/course/?id=929083>
- дошкільна освіта: <https://umity.in.ua/course/?id=954917>
- іноземні мови: <https://umity.in.ua/course/?id=981867>
- предмети природничого циклу: <https://umity.in.ua/course/?id=942844>
- зарубіжна література: <https://umity.in.ua/course/?id=955856>
- українська мова та література: <https://umity.in.ua/course/?id=973474>
- інформатика: <https://umity.in.ua/course/?id=981428>
- інклюзія: <https://umity.in.ua/course/?id=983331>
- трудове навчання й технології: <https://umity.in.ua/course/?id=942440>

Методична підтримка вчителів через курси підвищення кваліфікації

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Створено у рамках міжнародного проекту MoPED
«Модернізація вищої педагогічної освіти з
використанням інноваційних інструментів викладання»
(№586098-EPP-1-2017-1-UA-EPPKA2-CBHE-JP)

Освітні програми з підвищення кваліфікації педагогічних працівників на базі Центру ІОТ "PNU EcoSystem"

Цифрова та медійна компетентність педагога	ЗАРЕЄСТРУВАТИСЯ
Впровадження елементів STEM-освіти у початковій школі	ЗАРЕЄСТРУВАТИСЯ
Мультимедійна майстерня сучасних освітніх технологій (практичний курс для вчителів біології)	ЗАРЕЄСТРУВАТИСЯ
Дослідницьке орієнтоване навчання школярів з використанням онлайн лабораторій	ЗАРЕЄСТРУВАТИСЯ
SMART-технології в освітній діяльності	ЗАРЕЄСТРУВАТИСЯ
Методика навчання іноземної мови (англійської) з використанням цифрових технологій	ЗАРЕЄСТРУВАТИСЯ
Медіаосвіта та медіаграмотність педагога в контексті інформаційно-цифрових викликів	ЗАРЕЄСТРУВАТИСЯ
Сучасна українська література для дітей та юнацтва: нові методики розвитку читацької культури учнів	ЗАРЕЄСТРУВАТИСЯ
Особливості використання STEM-технологій для вивчення природничих дисциплін	ЗАРЕЄСТРУВАТИСЯ
Розробка електронного портфоліо вчителя	ЗАРЕЄСТРУВАТИСЯ
Інноваційні навички та вміння для професійного саморозвитку викладача/педагога	ЗАРЕЄСТРУВАТИСЯ

Розвиток проектної діяльності

Основні проектні напрями:

Підвищення економічної спроможності територій

Розвиток SMART-міст

Розвиток і відновлення інфраструктури територій

Розвиток соціальної інфраструктури (лікарень, шкіл, комунальної інфраструктури)

Допомога ВПО

Розбудова інклюзії в громаді

Розвиток проектної діяльності

За дорученням уряду Німеччини німецька федеральна компанія Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH та Програма розвитку ООН (ПРООН) в Україні анонсували спільний проект «Підтримка швидкого економічного відновлення українських муніципалітетів (SRER)».

Заявники: проектну заявку, спрямовану на відновлення базової та допоміжної інфраструктури бізнесу можуть подати муніципалітети (сільські, селищні, міські ради) з населенням від **60 000 до 500 000 осіб** у тісній співпраці з місцевою бізнес-спільнотою, представленою бізнес-членськими організаціями та неурядовими організаціями.

Максимальний розмір підтримки на муніципалітет – **до 800 000 євро.**

Розвиток проектної діяльності

Агентство США з міжнародного розвитку (USAID)

25 грантів обсягом від 75 до 150 тисяч доларів.

Гранти підтримуватимуть малі та середні підприємства у діяльності та організації, які сприяють:

- виробництву інноваційних продуктів;
- модернізації виробництва, скороченню ручної людської праці у поєднанні зі створенням більш висококваліфікованих робочих місць тощо.

Приєм заявкам стартує з 3 липня 2023 року і триватиме до 15 грудня 2023 року (включно).

Розвиток проектної діяльності

Програма Interreg NEXT Польща-Україна 2021-2027

Конкурс оголошено для пріоритетів **ДОВКІЛЛЯ** та **ЗДОРОВ'Я** (усі тематичні цілі).

ДОВКІЛЛЯ – 43,75 млн євро

- Сприяння адаптації до зміни клімату, запобіганню ризикам та підвищенню стійкості до стихійних лих і катастроф з урахуванням екосистемних підходів – 20,2 млн євро

- Сприяння доступу до води та сталого управління водними ресурсами – 6,51 млн євро

- Посилення захисту та збереження природи, біорізноманіття зеленої інфраструктури, у тому числі на міських територіях, та зменшення всіх форм забруднення – 17,04 млн євро

- **ЗДОРОВ'Я** – 37,36 млн євро

- Забезпечення рівного доступу до медичної допомоги та сприяння стійкості систем охорони здоров'я, включаючи первинну медичну допомогу, та сприяння переходу від інституційної допомоги до сімейної медицини та допомоги на рівні громад.

СУМА ГРАНТУ: 200 000 – 2 500 000 євро

Гнучке управління в умовах кризи

Основні завдання:

- 1) збереження і досягнення довгострокових пріоритетів
- 2) оперативне і ефективне тактичне планування
- 3) відкрита і своєчасна комунікація по вертикалі і горизонталі
- 4) менеджмент запобігання
- 5) менеджмент порятунку
- 6) оптимізація бізнес-процесів, цифровізація
- 7) лідерство і робота з командою**

Meet

Клас

Keep

Jamboard

Форми

Календар

Trello

Гнучке управління в умовах кризи

Основні передумови:

Сильний лідер

Добра команда

